

PRZECIWDZIAŁANIE DEZINFORMACJI

ODPORNİ OBYWATELE

Podsumowanie pracy w grupach warsztatowych w formacie World Cafe

Wrocław, 8 kwietnia 2022 r

W dniu 8 kwietnia 2022 roku we Wrocławiu odbyły się warsztaty pt. „Przeciwdziałanie dezinformacji – odporni obywatele”, zorganizowane przez Polską Platformę Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Przedstawicielstwo Regionalne Komisji Europejskiej we Wrocławiu, we współpracy z Urzędem Miejskim Wrocławia, europejskim projektem EU-HYBNET oraz Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego. W spotkaniu wzięło udział około 50 osób, reprezentujących instytucje publiczne: rządowe i samorządowe, służby mundurowe, środowisko naukowe oraz organizacje pozarządowe, w tym niezależne organizacje fact-checkingowe.

+50
UCZESTNIKÓW

W ramach wydarzenia odbyły się 3 panele dyskusyjne w formacie World Cafe. Każda z trzech grup panelowych była prowadzona przez eksperta lub ekspertkę zajmującą się na co dzień dezinformacją. Byli to:

Daniel Rząsa

redaktor naczelny portalu 300Gospodarka.pl
i ekspert Polskiej Platformy Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Małgorzata Kilian

Prezes fact-checkingowego Stowarzyszenia Demagog

dr Waldemar Bojakowski

językoznawca i komunikolog Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej we Wrocławiu.

OMAWIANE TEMATY

Uczestnicy pierwszego panelu skupili się na aspekcie edukacyjnym i edukacji medialnej oraz szukali odpowiedzi na wyzwanie, którym jest prezentacja zagadnienia dezinformacji w ciekawy dla uczniów sposób, a także ogólna poprawa skuteczności edukacji medialnej w szkole i dla dorosłych. Oprócz systemowego wdrożenia wyspecjalizowanej edukacji medialnej uczestnicy zwrócili uwagę, że dla skuteczniejszej walki z dezinformacją kluczowa jest harmonizacja i koordynacja działań między instytucjami państwowymi, samorządami, służbami publicznymi, uczelniami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz przedstawicielami biznesu.

Dyskusja drugiej grupy koncentrowała się wokół kluczowej roli podmiotów administracji publicznej różnego szczebla w zwalczaniu fake newsów oraz przeciwdziałania rozprzestrzeniania się szkodliwych treści, a także kwestia zaufania do administracji publicznej i jej transparentności. Koordynacja działań instytucji publicznych i przedsiębiorstw prywatnych i organizacji pozarządowych i naukowych w zakresie wsparcia działań walki z dezinformacją także była wśród najważniejszych tematów. Wreszcie ostatni z poruszanych w dyskusji wątków dotyczył popularyzacji fact-checkingu i właściwego kształcenia kompetencji medialnych, szczególnie wśród młodych i starszych użytkowników Internetu. Tutaj także uczestnicy podnosili ważną rolę formy przekazu popularyzującego weryfikację informacji.

Trzecia debata ponownie poruszała kwestie związane z potrzebą budowania zaufania pomiędzy organizacjami pozarządowymi a administracją publiczną i brakiem skoordynowanych działań w temacie dezinformacji wewnątrz administracji publicznej. Innym ważnym wątkiem w dyskusji była edukacja medialna i przygotowanie specjalnej oferty i dostosowanie treści z zakresu edukacji medialnej i cyberbezpieczeństwa do szkół i w ramach istniejących przedmiotów.

GŁÓWNE WNIOSKI

Uczestnicy wszystkich debat dyskutowali o różnych wątkach związanych z fact-checkingiem i dezinformacją, ale **wszystkie trzy grupy wyraźnie wskazywały na dwa wątki.**

Pierwszy to potrzeba skutecznej edukacji medialnej w szkołach, ale też w szerokim społeczeństwie (w różnych formach: specjalnych lekcji, edukacji nauczycieli, kampanii zasięgowych, itp.).

Drugi wątek to ogólny brak koordynacji działań i – co z tego wynika – zaufania między, z jednej strony różnymi podmiotami administracji publicznej (np. między samorządami a rządem, ale też między poszczególnymi ministerstwami), a z drugiej między wszelkimi aktorami (stakeholders) zajmującymi się walką z dezinformacją, w tym administracji publicznej, NGOów, uczelni wyższych, organizacji fact-checkingowych, biznesu czy służb.

REKOMENDACJE

Sugerowane rekomendacje wynikające z dyskusji grup warsztatowych:

01

Stworzenie komórki (być może w administracji publicznej) odpowiedzialnej za koordynację działań walki z dezinformacją

02

Ustalenie szerokiej, ogólnej strategii państwa dotyczącej walki z dezinformacją, jej wsparcia oraz wsparcia działań fact-checkingowych

03

Zaplanowanie skutecznych i nowoczesnych działań z zakresu edukacji medialnej w szerokiej skali, adresowanej do całego społeczeństwa, ale z wyszczególnieniem grup szczególnie narażonych, czyli uczniów szkół oraz seniorów. Sugerowane działania mogą obejmować: stworzenie funkcji regionalnych koordynatorów i edukatorów medialnych, którzy uczyliby nauczycieli; stworzenie atrakcyjnego w formie podręcznika dobrych praktyk; dostosowanie treści z zakresu edukacji medialnej i cyberbezpieczeństwa do szkół i w ramach istniejących przedmiotów.

STRESZCZENIE

Kwietniowe wydarzenie „Przeciwdziałanie dezinformacji – odporni obywatele” po raz pierwszy w Polsce zebrało w jednym miejscu praktyków i teoretyków zajmujących się tematyką dezinformacji z szerokiej grupy dziedzin, w tym służb mundurowych, administracji publicznej, uczelni wyższych, organizacji pozarządowych oraz niezależnych organizacji fact-checkingowych. Uczestnicy przede wszystkim podnosili kwestię braku jasnej i szerokiej strategii państwa polskiego w walce z dezinformacją, a także braku koordynacji działań w tym zakresie. Drugą najczęściej podnoszoną kwestią była edukacja medialna w zakresie dezinformacji, sposoby jej wdrożenia oraz poprawy skuteczności działań edukacyjnych.

